

KOLOZSVÁRI

KÖZLÖNY.

Politikai, tudományos és szépirodalmi lap.

Előfizetési díj:

Félévre 5 frt. p. p.
 Negyedévre 2 „ 40 kr.
 Egy hónapra 1 frt.
 Az előf. pénzek Stein J. könyvkereskedéséhez, bérmentesen küldendők.

Hirdetéseket soronként 10 szót kizárólag, iródnálként 20 szót kizárólag fogadjunk.

„A KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY“

október — marciusi folyamára 5 pfrttal
 október — decemberei „ 2 p.f. 40 k.
 Egy havi „ 1 pforinttal
 folytonosan előfizethetnek.

Az előfizetési pénzek Stein János úr helybeli könyv-kereskedéséhez bérmentesen küldendők.

A „Kolozsvári Közlöny“ szerkesztősége.

ÁLLÁSPONTUNK.

III.

Mig ily gyöngye lábon áll a földmivelés s az azzal kapcsolatos tenyésztés, ez, Erdély minden élelem forrásainak szintén egyedüli alapja, melyet még a műiparos készítményével csak kicserél, a kereskedő kiragad, melyet kiható műipar s kereskedés nem gyámolít, s annak minden következményeivel, a külföldipénz beszívargásával, a hitel terjedésével nem sokszoroz; mig a földterület, népesség s azoknak productumai közt ily aránytalanság tűnik ki; addig méjjen kell éreznünk hogy köz és magány gazdaságunkban reformjaink még kezdeményezve sincsenek.

Még akkor is ha népünk bírna, a mint nem bír, a régi hinduk szorgalmával, kik az ellenség nyilait közt is szántottak, vagy a Frigek lelkesülésével kik az igás marhát elpusztított vagy a mezőgazdasági eszközök tolvajait halállal büntették; akkor is már földünk szét daraboltasága, kimerültsége, a még nem használt közhelyek osztatlan volta, nem szabályozott folyók rombolásai s minden tereni hátramaradásunk miatt a külfölddel éppen nem versenyezhetünk, s mig mások a már civilisált földterületen munkásságuk után boldog eredményeket aratnak, nekünk az életkérdéssé

vált birtokszabályozati reformok átvitelére kell áldoznunk életünk szorgalmát.

Korábbi cikkemben a föld népesség és productum közti idomzatot, s annak kedvezőtlen állását mutattam ki; most tekintünk szét: vajjon a földbirtokkal kapcsolatos tenyésztés és termelés mutat-e kedvezőbb arányt?

E kérdés magában hordja a feleletet A termesztésre fektetett tenyésztés hogy ott jól nem állhat hol az alap rosszszul áll, az természetes dolog. Hogy midőn mink csak 1,500,000 szekérnyi szénát termeszünk, akkor midőn mivelve, gazdagítva, alagsóvezve, s váltó gazdaságat által takarmány-növényekkel hasznosítva földünket, a mivel és mivelhető földterületen tíz anyit termeszthetnénk; hogy ekkor marhatenyésztésünk is, a lehető tenyésztésnek csak $\frac{1}{10}$ részét képezi s így a leggyengébb lábon áll, ez hosszszas magyarázatot nem szükség, és nem hőkkenhetünk meg ha ekkora népességű s földterületű ország legújabb statisztikai számításai, az utolsó juh s kecske belésszámításával, 2,120,183 darab tenyésztési cikket mutatnak fel.

Szomorítóbb még az, hogy ha marhatenyésztésünk tíz év előtti számítását a mostanival összehasonlítjuk, tetemes hanyatlást fedezünk fel; pedig jól tudjuk, hogy régen a marhák adó alatt levén, a legnagyobb mértékben folytak az eltitkolások, mire most nincsen ok, s nincs oly kedvező alkalom is a sokkal kinyomozóbb adminisztratio miatt.

Igaz, hogy az elvonult népes hadjárat marha erőnkől kiapasztott volt; de az már jó részt ki van épülve, már a takarmánytermeléshez képest áll a marha tenyésztési idomzat. Avagy csak a múlt évenben nem arra szorult e a népség, hogy

marhaival füstös háza szalmafedelét étesse le?

Régen több marhánk, s több takarmányunk volt. A jobbágy felszabadulással a munkás kéz megapadt, a gép gazdaság még nem honosult; temérdek fü szárad a száran, sok luczernás kipusztult, s az uradalmok szérűéből a szalmát ontó asztagok felé, két harmada hiányzik évenként.

Igy ne bámuljunk ha, 6,617,150 mázsa szénánkhoz, s 3,866,237 mázsa szalmánkhoz arányban álló marha tenyésztésünk számít:

142,252 csikót, borju s ló felét.
 341,352 ökröt,
 310,233 tehenet,
 905,163 juhat,
 158,283 kecskét,
 256,900 sertést,

Öszv. 2,120,183.

Nem levén ide számítható a török tartományokban folyó tenyésztés. —

Számítsuk azonban ide ez utóbbiakat is, a menyiben azok is Erdély népének jövedelem forrását képezik, s így ha a legelőhezi viszonyban, számítás alá nem is jöhetnek; de igen mint jövedelem források. A 1854 stát. számítás szerint a szomszéd török tartományokban az erdélyi marhatenyésztés állott:

19,987 ökör, ló, számár,
 5,033 tehen,
 8,012 csikó, borju,
 1,042,761 juh, ürü,
 20,227 kecske,
 710 sertésből.

E számításból feltűnik hogy Erdély határain kívül több juhat tenyészt mint belül. Tudjuk, hogy ez az úgy nevezett burzánok (havasi oláhság) nomád vállalatának eredménye. A nép sokszor irányt mu-

lat oeconomicai politikájához. A burzánok eredménynyel üzik a juhtenyésztést kizsákmányolva a Dobrudza télen által is juh legelésre kedvező éghajlatát, — mint hogy ez érdekében Ausztria s a porta közt kötések is léteznek. Célyszerűen szabályozva, főként ha vasutak létesülnének, mely derék marha tenyésztő gyarmatot alapíthatna Erdély a Dobrudzsában! kihasznabérelvén azt egy századig a portától, s rá bírva kormányunkat hogy ottan pásztoraik védelmére konzulsgátot létesítsen! —

Már fennebb számba vevén a hon keblében marha tenyésztést, az eredmény kedvezőtlenebb mint valaha, midőn a legapróbb nemű állatokat is oda számítva, marhánk száma kevesebb, népességünknek szinte csak $\frac{1}{5}$ -re mutat, a rét és közlegelő hold számához.

E számvetés kiáltva kiáltja ránk, hogy reformáljunk birtokviszonyainkat, siessünk a tagosítással való gazdasággal, hogy alap legyen; melyre marha tenyésztésünket is egyebek közt fektessük. — A hitel kezd szilárdulni, a tőkek közeledni fognak Erdély felé, a direct és indirect adók sulya kölcsönzetre hajt, költjük az adóságot, nem levén rendezett alapunk hová a tőkét eredménynyel fektessük, s apránként elsodródik alólunk a föld, s a magyar hazátlan lesz mint Izrael!

Dózsa Dániel.

Magánút- és hidvám ügyében.

Volt idő, a midőn Erdélyben a kiváltságos osztály jelentékeny nagy része a „nem adózunk“ elve mellett oly határozott akarattal küzdött, hogy kész volt vagy lett volna szabályzó volumának még anyagi sulyal is nyomatókat eszközölni. Hiába! a századokon át élvezett javalomtól elesteppennj, roszul esik az embernek még akkor is, a midőn tisztán látja, hogy a ja-

TÁRGYA.

A király temetése,

Mutatvány

Mentovich Ferencz

„Hedvig“ című költsi beszélyéből.

Három hosszú napja telt elt a mióta
 Feles futárát a hír elindította:
 E vidám lovagot, e játszi kalandort
 Kinek a tréfában párja bajosan volt;
 Ki a valóságot, mit reábizának
 Most felöltözteti roppant óriásnak,
 Majd — ha kedve tartja — tagjait kitorve
 Nevettető törpét alakít belőle.

Három napja már hogy elindult sírva...
 De mi az, hogy mostan nincs tréfálni kedve?...
 Utjában mindenütt csak ezt hangoztatja:
 Meghalt a király, a nemzet édes atyja;
 A ki jobb kezében győzedelmes kardot,
 A másikban erény- s bűnmérleget tartott,
 Ki anyi fájdalmas sebet kötözött bé —
 Lajos a nagy király meghalt, nincsen többé!

E nagy újdonsággal hol csak békopogat
 Rémullet szállja meg a bámsz arczokat.
 Fényes palotában s kunyhóban egyképpen,
 Felöltöznek a gyász sötétszín mezébe;
 S nemcsak a test, ez az elmulandó, földi:

De a fensőbb lélek is magára ölti.
 Az öröme fényes szívárványa helyett
 A szemekben a bú könye foglal helyet.

S gyűlnek gyülekeznek Székesfejervárra
 Temetésre, végső tisztesség adására:
 A hatalmas urak öröngyökén fogva
 Fényes kíséretben gyöngyöktől ragyogva:
 A szegény magára, egyszerű ruhában
 Fejét földre hajtva hazafi buvában,
 De azért neki is meg van ékessége:
 Szemében a köny nem drága gyöngyként ég-e?!

Egyzer csak minden szív hangosan feldobban:
 Megkondul a harang mindenik templomban;
 Megkondul a harang tompán-zúgó nyelven;
 „Most viszik a királyt,“ ezt zugván, hirtelvé.
 Megindul a nép... és a főutca olyan
 Mint dagadó tenger, mint áradó folyam:
 Egyszerű kunyhóból s fényes palotából
 A nagy népzömbbe új meg új hullám foly.

A budai uton, a Kárpátok felől
 A gyüldő nép közt két lovag jön elől.
 A ló, páncél, sisak, sisakjokon a toll
 Egy szintűvé lőn a hosszú út porától.
 Ki őket megnézi, ki rájuk figyelmezt,
 Látja, hogy idegen testeiken a mez.
 A nép megbámulná tán ki is nevetné;
 Ha méjj bánatában őket észre venné.

„Hová tudál vajjon e sok férfi, aszszony,
 Medvét tánczoltatnak talán a piacon?!”
 Akarhová tudal szomorú a kedve.
 Szól az egyik lovag kérdve, ingerkedve.
 Hallja ezt egy suhancz s a vér felfort benne...
 S ha honfi fájdalma olyan szent nem lenne,
 Másképpen felelné nem ily választ adna:
 „Nagy Lajos királynak temetése van ma.“

E feleletre a kötődő vitézek
 Méjjen megütődött arczczal összenéznek,
 S látszik az egyiknek még ifjú arczán,
 Hogy az, e gyászhirre sápadt lőn és halvány,
 S lelken elvonulván a első ámulat
 Szól: „Hasztalan tettük e küzdelmes utat.“
 Azután hallgatva, némán keseregve
 Ő is bévegyül a halottas seregbe.

Megindul a menet... elől loeresztelt
 Fátoly szalagokkal hozzák a keresztet;
 Aztán a leventék jönek... de mi végett
 Fessem, rajzolgassam én e külsőséget?
 „Zemem a századok vastag éjelen át,
 Fényben égő máglyát, lobogó tüzet lát,
 Melynek a jelenbe átsugárzik lángja:
 Egy nép fájdalomából van rakva e máglya.

Miként őszi égen a sötétlő fellog,
 Mely északról délre csendesen közeleg
 Néma borongással, szótalanul halad,
 De a föld megázik légi útja alatt:
 Így ment a kísérel némán és sötétlen,
 Gyászruhában s méjebb gyászszal a szívében,
 S a mint búja terhét szótlanul vonszola:
 Szemeiből csendes zápor hullott alá.

De megszakad a csend... hallom: hogy a vének
 Ajakán így zendül a halotti ének:
 „Indulsz jó királyunk! hosszú útra, meszsze...
 Lesz-e, ki ezentúl éltünk védelmezze?...
 Oh mi éltesebbek vagyuk jóval mint te:
 Fürteidre a kor hamvát még nem hinte,
 Mégis erejével karodnak, lelkednek
 Édes atyja voltál te az öregeknek.“

Most az ifjuságnak erőteljes népe
 Kezd méjj fádalommal a halott zenébe:
 „Fényes életteddel kialudt a fákllya,
 Melynek olyan szépen világított lángja,

valom ellenében tett kötelesség terhe többé nem nyomja. És csodálatos, hogy ezen osztály most oda is adózik, a hová adózni nem tartozik; fizeti a magánút és híd vámokat a nélkül, hogy köteles volna.

Tán azért, mert a fülébe sokat pengetett egyenlőség eszméje annyira meghatotta szívét és lelkét, annyira átfolyt vérebe, hogy mind azt a mi csak színt is viseli az ellenkezőnek elutasítja magától? Bajosan hiszem, ha szinte tudom is azt, hogy ezen osztály képes volt oly nagy lelkű áldozatot hozni az egyenlőség eszméjére, minthoz hasonló a világhistoria alig képes felmutatni. Mert hiszen az önzés annyira az emberi természethez van növe, hogy a legmagasabb méltóság köztörvénye se képes teljesen elfüggelni, tehát míg az emberek emberek maradnak, nem hajlandók önként oly terhet vállalni magukra, a milyet sem a közérdek sem a közszükségből kifejtett közszabály nem követel. Azt pedig képesség csak fel is tenni, hogy egy egész osztály csak azért ment egy más osztály magánvámkötelese, azért mert egyenlőség alá ves se magát.

Tán azért, mert a kiváltságok-korának legkisebb darabja se volna többé kedves és megtartandó? Nem lehet. Oly javalom visszautasítás, a mely jogos és becsületes, a mely az élvezőt gyalogolja más rövidítése nélkül az emberi természet körén kívül esik.

Honnan van tehát hogy dacára annak, hogy már több mint három év óta ki van mondva legfelsőbb helyen a régi kiváltságos osztályok magánvámmentessége, még is vámat fizetnek nem csak a városok végénél, hanem itt ott oly helyeken is, a hol tulajdonképpen át se láthatni, hogy miért? fizetik pedig ezúttal a mit régebb a vámkötelesek váltóban fizettek. Hihetőleg onnan, mert azt hitték, hogy a forradalom a kiváltságokat minden kivétel nélkül eldortta, s nem tudják létezését oly legfelsőbb rendeletnek, a mely e teher alól mentesítette. Éppen azért hadd szóljon maga a rendelet:

Rendelete

a bel-pénzügyi, kereskedelmi minisiteriumnak 1853. júl. 12-éről (A birodalmi törvénylap XLIV. dar. 137. sz. Kiad. júl. 22. é. 1853.)

Miután az általános ausztriai vámréndezerék Magyar, Horvát, Tótországba, Erdélybe, a Szerb-vajdaságba és temesvárságra az 1853-dik febr. 10-én kelt legfelsőbb nyílt parancs folytani behozatala által az ezen országokban fennálló magánvámkiváltságok nem érintettek, s a személyek rendek és testületek kiváltságai és mentességei csak az ezen legfelsőbb nyílt parancs által kijelölt kinstári út-híd- és révvámokat illetőleg szüntettetettek megkivétel nélkül, emellett a belgyi kereskedelmi és pénzügyi minisiteriumnak az ily vámközeli szabályozásig követezőket találják rendelőnek:

1. §. A magánvámjogosítványok az ország-utak, hidak vagy révek használatáért a vámmal tételeket nem szabad magasabb mértékben bészédnök, mint a mely a vámkiváltságban, vagy ha annak adományozása óta történt árszabály megállapítás az illető hatóság által engedélyezett.

2. §. A magánvámkiváltságok birtokosainak ily vámmal csak azon személyeket, szállítmányeszközöket, állatokait és holmikat szabad vámköteleseknek tekinteni, a melyek és a menyiben a fennálló országos törvények vagy az arra rendelt

hatóságok határozatai szerint eddig az illetők fizetés alól nem voltak fölmentve.

3. §. A politikai hatóságok kötelesek, a múltani organumok közremunkálása mellett, hatályosan gondoskodni arról, hogy a vámkiváltság birtokosai őket a közérdekben terhelő kötelezettségeknek, nevezetesen az illető ország utak, hidak, töltések, révek stb. kellő helyreállítására és jó karban tartására vonatkozólag, mindig és teljesen eleget tegyenek.

4. §. Ezen rendelet pontos végrehajtása fölött az illető hatóságok és organumok kötelesek gondosan őrködni, és az 1 és 2 §-ban foglalt határozatok minden áthágása ellen kimélet nélkül és szigorúan járni el a fennálló szabályok szerint.

Bach s. k. Baumgartner s. k. (Országos kormánylap 1853. é. foly. 330. lap.)

Ime a rendelet szavai világosan s érveire eddig még se emelkedtek, teljesedésbe nem mentek. Nem, mert az illetők fizettek, s a tulajdonosok elfogadták, azonban ezen eljárás jogtalan lévén, a magánvám tulajdonosok jól teszik, ha eljárásukat ezutánra a rendelethez idomítják; a vámmentesek pedig jogosítva vannak, a magánvámot megtagadni, s követelés esetében az illető hatóságoktól segítyt kérni.

Vagy tán az igazsággal nem látszik meg egyezőknek az ily vámmentesesség? A vámtulajdonosság mindig hosszan hajló kedvezmény volt: s ha az adományozás korában az akkori vámkötelesektől befolyt haszon is nyeresémet biztosított; minő igazság követeli azt, hogy most azon nyeresémet még olyanok is növeljék a kik a kor igényeinek más úton is eleget áldoztak, s a kiknek megvámolására a vámkiváltság kapcsán még csak kilitás is lehetett? Napjainkban a közérdek is elég anyagi terheket követel a társadalom által biztosított javalmakért, s azokat a magánérdekek kedvéért szaporítani nem tanácsos. Szóval, ezen vámmentesesség a fennbéli legfelsőbb rendelet értelmében jogos, s a társadalmi rend hozza magával, hogy a jogosságnak mindenki hódoljon.

APRÓ HIREK.

* Zsarnay Lajos és Soltész Ferencz urak „Görög-magyar szótár”-ra nyitnak előfizetést. A korszerű, s nemzeti irodalmunkban nagy hiányt pótló műszer készítői különösen Schmidt, Griechisch-Deutsches Handwörterbuch-jához ragaszkodva, a legújabb és legjobb görög, latin, német szótárokat híven használják Munkatársak: T. T. Somossy János, Kálniczky Benedek, Molnár István, Bakó Dániel, Somossy István, Finkel József, sárospataki tanárok. A mintegy 40 nyelvi munka előfizetési ára befutva a szállítási költséggel együtt 3 ft. 30 kr. p. p.; mely csak a példány átvételekor fizetendő. E szótár tekintve azt, hogy az újabb középantoni tanterv a hellen nyelv és irodalom ismeretét oly szükséges és nélkülözhetetlen tantárggyá teszi—igen korszerű és nevezetesen irodalmi választást tárgyát képezi. Az előfizetési felhívás a napokban került Kolozsvárra, s 48 óra alatt csak az unitariussok tanodájában harminczket előfizető akadt.

* A mult kedden egy hajmeresztő jelenetnek voltunk tanúi. A gyönyörű ősi alkony késő perczében egyike urhölgyeinknek fiatal, hajdan leányával látogatába indult. Egyszerre, a midőn a külső monostorutca járdáján lépdelve haladna-

nak, az utca közepén egy bivaljött szembe, melynek feje—erdélyi szokás szerint—kötéllel és lánczozal egy volt ballabához kötve, hogy a lánczozott fejével a nyüg miatt ne futhasson; midőn egyet lépett, a lépés mindig alá rántotta fejét. Mi természetesebb mint az, hogy ez önkénytelen plastika fölbeszantotta az állatot? s ha hozzá tesszük, hogy egy otromba béres még hátulról füstelylyal is nógatta előre, vagy helyesebben: hajhászta a városba befelé, nem fogunk csodálkozni, hogy az, békés türelmének fonala elszakadván, kísérleteket tön nyűgét is elszakítani, a mi sikerült is; ekkor a bival megpillantván a járdán sétáló, s a legközelebbi házba menekülni akaró két hölgy lengő vöröshajlóját, feldühödten iramodott az előtte oly boszontó szin után, s a kapu alá menekülni nem érkező két hölgyet utolérván, az anyát a kapu szögéhez szorította, aztán letipolta s négyszer vagy ötször böszülten mellbe döfkötte oly erővel, hogy annak komolyabb következményeiről senki sem állhat jót. Mire a népség a sikoltozásra segítségül sietett volna, a bős állat tovább rohant, a béres utánna iramodott, s tovább hajította befelé a városba...?!!...!!...!!

* Irodalmi újdonságul, mint egyik helybeli nyomdánk örvendetes hozományát, említjük a következő nagyfotosságu egyházi irodalmi vállalatot: „Isten ígéje a szöszékből hirdete a népnek Herepei Gergely, Vadas József, és Nagy Péter kolozsvári ev. ref. lelkészek által. I. füzet. Kolozsvárt, Stein János bizománya. 1856. n. 8-r. 158. l.” Amár előző nélkül jelent meg a jeles munka, sejtjük mégis, hogy az egykor t. t. Salamon József úr által szerkesztett tartalmas „Erdélyi Prédikátori Társ.” (1833. — 1839. idők. I. — IX. köt. 8-r.) hiányát akarja az egyház körében pótolni. Mi a korszerű vállalatot szívóbb üdvözljük, s kötelekre terjedjen, őszintén kívánjuk.

* Pickering, Nemes János és gróf Toldalagi Viktor urak, minthalljuk, Szebenbe érkeztek. Oláhországban az Erdélyi átszélő vaspálya érdekében tett szemleutjuk eredményéről mielőbb értesülendünk.

* Kilátásunk van; hogy a nádas-menti rakott ut körüli munkálatok álmagat menetét gyors kivitel fogja fölvaltani. Éppen most szállott ki egy bizottmány, a mely a nevezetes volt megvizsgálóját, s erélyes kerületi főnökünk nagyságos Beldi Gergely cs. k. kamarás urak jelentést teend a ki e minden tekintetben rendkívüli fontossággal bíró ut gyors létrejöttét siettetni fogja.

* Az „Új magyar muzeum” VII. és VIII. dík füzeté is megjelent a „Magyar academia” értesítő” kíséretében, Tartalma: Az emberiség eszményi kifejlődése, Győri Sándortól; Illésházy István nádor élete—Podhradeczy Józseftől. A pozsonyi krónika I. Knauz Nándortól; Garai Miklós nádor 1831-ki kegyelmi levele; Adalékok az Árpád-kori okmánytárhoz; Sz. István király kettős keresztéről, Podhradeczy Józseftől; Bon Alajos jelentése Magyarországról 1849-ben, Wenzel Gusztávtól; A zsidók biostatikai viszonyai, Glatter Edvardtól. Végül: Academicai tárgyalások 1856. jan. — mártiusig.

* A hitelbank, mint a P. Naplóban olvassuk, elhatározta a tiszai vasutársaságnyék minden darabjára 40 ft-nyi 3 hónapos előlegezt adni, s így a részvénybefizetéseket könnyíteni. A hitelintézetnek, mely a magyar erdekek hasznára keletkezett, ez első, igen szép tette.

* A lélekorvos- (psychiatria) és tör-

vényszéki lélektani német társulat ez évi, Bécsben tartott főgyűlésében száz tallér jutalmal tűzött ki a legjobb értekezésre, mely megfektendő e kisabot kérdést: Mik legyenek okai az ujabbidőkben oly gyakran előforduló öngyilkossági eseteknek?— s mely módok lennének azoknak szüntetésére alkalmazandók? A németül, francziául, vagy latinul írt értekezések egy különös jelleggel ellátandók, hozzá a szerző nevét rejtő, lepecsételt és kívül ugyanazon jelleggel jegyzett levéllel csatolandó. Ez értekezések a jelleg levélkével együtt az 1857-dik év végéig e címzet alatt: „An Herrn Dr. Erlemayer, Vorsteher der Privatanstalt für Gehirn- und Nervenkrankheiten, zu Berdorf bei Coblenz beklüendend.” A jutalom kiosztását 1858 őszén tartandó főgyűlés fogja meghatározni, s a megkoszorozott értekezés a társulat közlönyében ki fog nyomtatni.

* A csehországi gazdasági egyet előtti kender- és len helyettesítő termelőt lön közelebből bemutatta. Ez új iparág semmi sem egyéb mint csalán, mely éppen úgy kezeleve mint a kender tökéletesen használható, finom és tartós szövetanyagot ad.

* Kolozsvár városa választó esküdt közönsége a város határára lévő minden szőlőhegyekre nézve a szüret kezdetét nov. 5-dikére határozta.

* A dunai gőzhajózási társulat számára öt új csavargőz van készülőben, melyek kizárólag áruszállításra szának és pedig az alduai vonalon egész Szulináig. E társulat eddigi hajóbirtoka 112 gőzös és 405 teherhordó vashajó, melyek együtt vére 120,000 tonna terhet bírnak meg.

Hivatalos.

Törvénytészéki hirdetések

Kivonatban:

A zilahi megyei cs. k. törvénytészéki f. é. sept. 19-ől 1440 sz. a. felhívja tamásfalvi birtokos Gólya Esztert özvegy Baranyai Pétert vagy öököszeit, ellenök a cs. k. Pénzügyvédség által az esketési alapítványának tartozó 500 ez. ft. tőke és kamatai iránt indított kereset védelmére. A feleletre kitűzött határ idő 45 n. p. Kirendelt ügyvéd Rambausek.

A zilahi megyei cs. k. törvénytészéki f. é. sept. 18-ől 1598 sz. a. felhívja B. Bánffy Jánost, illetőleg öököszeit, a cs. k. Pénzügyvédség által a stipend. alapítványának tartozó 680 ez. ft. tőke és kamatai iránt indított kereset védelmére. A feleletre kitűzött határ idő 45 n. p. Kirendelt ügyvéd Koronka Lajos.

A brassai cs. k. megyei mint kereskedelmi törv. szék f. é. oct. 1-ől 5140 sz. a. felhívja Seethal Ferenczét, az ellene Pascho Samuel nevében ügyvéd Kintz által 195 ez. ft. váltó felvétel adósság és kamatai iránti kereset védelmére 3 nap alatt Kirendelt ügyvéd Veres.

A szebni cs. k. megyei törvénytészéki f. é. sept. 25-ől 3667 sz. a. felhívja Danielét Teréz aszszonyt, ellene a cs. k. Pénzügyvédség által a süket-némák alapítványának tartozó 1350 ft. tőke és kamatai iránt indított kereset védelmére. A szobeli tárgyalás hatánapja f. é. oct. 20 d. u. 4 óra. Kirendelt ügyvéd Capesius.

A M.-vásárhelyi cs. k. törvénytészéki f. é. sept. 27-ől 4089 sz. a. esdőt hirdet f. é. jan. 10-én elhalt M.-vá. árhyli birtokos Marusi Dénes bár. hol lehető ingó és ingatlan vagyonára. A követelés adósk. követeleseit esd. tömeg gondnok ügyvéd Gottschling Samuel és helyettese Rozma Andrástól 2 d. decem. b. 1-8 napjára. Az ideiglenes vagyon-kezelő és hiteltelő bizottság választása, ugy az egyezkedés megkísérlete f. é. dec. 15-én lesz.

A M.-vásárhelyi cs. k. megyei törvénytészéki f. é. sept. 27-ől 5966 sz. a. felhívja a Roth Frigyes esd.-tömege elleni hitelteléseket, adók beköveteléseket f. é. dec. 1-8 napján meg gondnok ügyvéd Scheitz Antal és helyettese Rozma Andrást ellen.

A zilahi cs. k. megyei törvénytészéki f. é. sept. 25-ől 1564 sz. a. felhívja Beck Paulné gr. Dejenfeldné öököszeit, ellenök Molnár József és test-

A mely megmutatta szépen tündöklőlvén, Hogy a diésőséghez merre van az ösvény; Kialudt a faklya, sötétség és gyász van Három tengerpart közt, a magyarhazában.

Aztán a nők serge zeng föl utoljára, Ily áldást mondván a diésőlő porára: „Jó királyunk, légyen emléked is áldva, Legyen nyugodalmas fíradt tested alma: Hiszen, ki éltében anyi munkát végze Békés pihenésben méltán lehet része, A sötét koporsó csendes éje alatt, Megérdemli méltán a szent nyugodalmat.”

A templomhoz értek, hol az oldalkripta Királyokat rejtő bolta ki van nyitva, Hol arany szegkekkel kiert koporsóban Huszonhárom magyar király alszik sorban. Itt ezek sorában az utolsó helyen Le vagyon már léve a nagy fejedlem. ! . . .

Könyvismertetés.

Az erdélyi gazdas. egyesület évlapjai. Második füzet. 1855 — 1856. Kiadja az igazgató választmány. Nyomatott Kolozsvárt, az ev. ref. főtanoda nyomdájában, 62. lap. n. 8r.

Borküldemény 29 volt: a gyümölcskiállítás az év gyümölcs-szegénységéhez képest kielégítő, a szőlőszeti és földmívelési osztály számban, minőségben és választékoságban egyiránt meglegő és gazdag volt; valamint a Heckenast féle család jutalmak kiosztása is (1. 53. lapon) jótékony hatásnak jegyeztetett föl. Végre nem minden hatás nélküli volt a jul. 30 — 31-ki alküállítás is; kivált a mivel osztály versenyére sietett az figyelmet érdemlő díjak kitűzése által tenni érdekessé. Casinók

hölgyek, városok, főurak és más lelkes honfiak tettek ki díjakat 3 aranytól 10-ig; összesen 62 darab arany és 17 p. f. (lásd 51. l.) volt versenyés és nyeresémi tárgya. Mi csatlakoztatlanul mutatja a mivel osztálynak a közjó iránti élénk érdeklődését s áldozathuzósságát. Vajha a kiállítás maga is mutatná jövőben magának a népnek is hasonló érettségét és önjavának kellő szempontbani fölfogását!

Ezen közjóra törekvő hazafiúi egyesületnek mind az ország nézve hasznosságát és szükségességét, mind a magas kormány előtt illő tekintetben állását, mind végre működésének helyes irányát, dolgainak tapintatos vezetését eléggé igazolja az, hogy annak a haza legnagyobb, tiszteltebb és honszretőbb fia u. m. gr. Haller Ferencz, b. Josika Samuel, erdélyi rom. cath. püspök Hajnal Lajos, gr. Mikó Imre, b. Kemény Ferencz ö. n. műságaik, gr. Teleky Domokos, gr. Lázár Miklós, gr. Bethlen János, Ferencz és Gábor, b. Bánfy János, gr. Csáky György, b. Kemény István, gr. Teleky Sándor, gr. Kemény Samuel, gr. Mikos Benedek, gr. Pejachevics Márk, b. Wesselényi Farkas urak; továbbá Gyárfás Domokos, Dózsa Dániel, Horváth Mihály, Lészai Dániel, Tisza László, Nagy Elek, Zeyk Károly, Pál Sándor, Fülei István, Nagy Ferencz, Ujfalvi Ándor, Patáky József ügyvéd, Kakucsai Elek, Horváth István és János, Foszto Ferencz, Péterffy József, Keményffy József urak, végre Kolozsvár, Zilah, Szamosújvár városok alapító vagy részvényes tagjai; (lásd 56 — 58 l.) igazolja az ország főkormányzóinak Schwarzenberg herczeg ö. magasságának az egyesület iránt többször tetten nyilvánított rokonszerve, s pártfogása; s igazolja az, hogy az egyesületet a cs. k. helytartóság a mezigazdasági illető fontosb kérdésekben véleményadásra már többször felszólította, sőt felszólítással tett előterjesztéseit is meghallgatta s egy pár közérteklő kérdésnek eleget tett; igazolja végre maga azon eredmény, hogy részvényesek naponta szaporodnak, hatásköre szélesedik, tekintélye az ország közvéleményében öregedik, gyümölcs- és szőlőkertekre mindenki reményteljes várakozással néz, szóval: hogy élete szilárdul, mindegyre közhatalmabb válik. Mindezek iránt meggyőződik az olvasó az ismertetett évlapok érintett és mellőzött adatai, miket hogy mentől többen megolvassanak, kivált azon okból kívánom, mert hiszem, hogy az által e hasznos egyesület iránt rokonszerv növekedni, részvényesek és barátainak száma tetemesen gyarapodni fog.

Részemről hiszem, hogy e hasznos egyesület, melyet a haza közjává, a haza legjobbjai alakítottak, nem sokára minden mivel és érdekünköt érző honfit tagjail számítand, a vagyonomból mint alapítók (100 p. f. felvételével) mások 6. p. finak 10 évig fizetésével beállván a díszes polgárköszoruba. Csak így és ekkor lehet annak hazáját igazán egyetemessé, tekintélyt nagygyá, állását tisztelatedáv, példaadásit követendővé tenni!

Szabadjon az érdekes füzetek egy két pontjára nézve nézetimet s illetőleg ohajtatásim kifejezni: 1.) Im, az elnök közgyűlési beszédeket és titkári jelentést az ily jegyzőkönyvi kivonatokba vagy is évlapokba mindig egész kiterjedésben beigtatandóknak látom azon okból, mivel ezek szoktak rendszeren az egyesület életének és munkásságának valódi diagnózisát adni, mi e füzetben a 46. lapon a méreziusi közgyűlésnél teljesítve nincs. 2.) A pénztári számadás felől jelentést ismét egész kiterjedésben ohajtom és tartom felveendőnek, mert a részvényeseket egyedül az nyugtathatja meg az egylet vagyonainak miként kezelése iránt, mi a 45. lapon előforduló bizottági jelentésnél nincs megtartva. 3.) A 45. lapon látható 129 pftnyi részvényhátaléknak kiknél maradás szintugy kijelölendő lett volna. 4.) A bevétel és kiadásról, valamint az idénre rendelkezés alatt álló összességéről a maradványról, hiteles és részletezett kimutatás lett volna vagy a kérdéses számadás során, vagy e füzet végén önállóan adandó.

Papiros és nyomás csinos, szerkesztés összhangzó és szabatos, a nyelvezet és imodor magyaros: titkár és nyomdaltalajdonos méltánylatot érdemelnek.

Még csak az egyesület elnökének gr. Mikó ö. exejának a 4. lapján közgyűlést megnyitó beszédéből idézek néhány tételt zárszóul: „zerintem — mond a nemes gróf — a földbirtok a jelen időkben rendkívüli fontossággal bír: annak — okserű kezelés mellett — közel jövőbeni rendeltetése: a társadalmi és állami befolyásnak ha nem első, de fő-fő tényezőjévé válni. A mi gazdas. egyesületünk — mond tovább — e nagy és fontos érdekeket hazánkban mostanság majdnem egymaga képviseli, fejleszt, s feladatában áll az idővel döntő súlyra és jelentékre emelni. Viseltesünk azért iránta előszeretettel, tegyük figyelmünk s foglalkozásunk fő tárgyává, igyekezzünk gazdaságaink beállítását, kezelését okserű alapokra fektetni. En részemről birtokainknak bekké tenni mindnyájunk mellőzhetlen kötelességének tartom s

A mit másfelől Nápolyból írnak, nem igen hangzik bekérem mutatónak. Az „Opinio-ne” szerint ott már el vannak készülve az angol-franciai hajóhad jövetelére. A mely pillanatban megérkezik az az öbölbe, Ferdinand király manifestumot bocsát ki, hivatkozván abban Európára, s 40.000-rel legjobban katonái közül Gaetába vonul vissza, hogy ott az eseményeket bejárja. A főváros a rendőrségre és sánczi katonaságra átvizsgálva marad, mely az erődöket megszállva tartja; a flotta visszavonul a kikötőbe, s ez el lesz rekesztve.

A „Times” levelezője Nápolyból oct. 2-ről így ír: A ki Nápolyt egy év óta nem látta, most alig ismerne többé ugyan azon városra. Bizonyos társadalmi felbomlás mutatkozik arczán. Az emberek csoportokban állnak az utcákon és suttognak egymásközt. „A flotta jó” minden arczon ez látszik írva s minden osztály örül egy vagy más okból. A mai nap az, melyen a közönség teljesülve reméli látni a maga várakozását, s azon tanakodnak, miként fogadják a hajóhadat. Ha az emberek szabadon mozoghatnak, fölösleges volna az e feletti értekezés, de oly országban, hol semmi borzasztó tett sem lehetetlen, kérdés, nem fogja-e a rendőrség a lazzaronikat neki uszítani a tisztes közönségnek. Ez nem első példája volna a bourgeois eljárásnak. Azért úgy hiszem, semmi nyilvános népi demonstratio nem fog történni, hanem, a katonaság be nem avatkozása esetében, ezeken fognak, egyenként s fegyvertelenül. Molo, Santa Lucia és Villa felé özönlöni, örömmel nyílvánlása végett. Beszélnek az admirálokhoz intézendő iratról is, mely tolmácsolná a nemzetnek törvényesség, alkotmány visszaállítására iránti o-hajtását.

Ajaccioból oct. 7-ről írják: E pillanatban érkeztek a kikötőbe az angol tengerezet hajói a „Conquerant” és „Wellington”. Ez utóbbi fedélén van Dundas admiral. Közlebbi érkezett jelentik három angol hajónak, miknek ketteje corvett s egy aviso-gőzös.

Franciaország. A pénzügy- és drágaság-kérdés tartja még folyvást lekötve az összes figyelmet. A bank állása, mint oct. 8-án tudni akaruk, valamit javult. Ugyanis jelenleg pénzügyi helyzetet kapott volna s tetemes számú arany- és ezüstrudakat várna. Amde a börzét ugyan-e napról nagyon leverték ir-ják, mert azt rebesgetik, hogy a közelebbi megjelendő bankudósítás a pénzkészletnek mintegy 30 millióra ütő apadását fogja mutatni.

Az oct. 8-án tartott ministertanács nagyon izgatott volt. A pénzügyi válság, a külvárosok helyzete s a nápolyi ügy valánaka vitatkozás tárgyai. A nápolyi ügyet illetőleg az volt a határozat, hogy a Trehouart admiral alatti flotta induljon Nápoly felé. Az illető parancs már el is küldetett volna. Azonban arról még tiszta bizonyos tudni nem lehet. A pénzügyi krisist illetőleg semmi se lön határozva. A kormány még mindig a legnagyobb zavarban. Szándéka csakugyan a törvényes kamatláb 6-ról 8 szatolira emelni föl. E rendszabály a minisztereknek ugyan tetszésre talált, de annak kivihetése törvényes utat — a kamarák közremunkálását igényli.

Nápoleson császáron bételik, hogy az okos gazda háza elejétől végig lát. A munkások közti, még lázas kitörésekbe is átmenhető roszhangulatot kímélve a monarchia, kéz alatt kieszakózik, hogy munkás — küldöttség menjen ő hozzá St. Cloudba. Keserűen panaszkodtak el a szegény nép szőlőit a lakos fölségizott bérét, s az élelmiszerek drágaságát. A császár nagyon nyájason fogadta őket s oly édes ígért — madzagokat húzott el szájakon, hogy

az ingerültség legalább egy időre csillapodni kezdett.

Belgium. A brüsseli szabad egyetem 1856-i iskolai évének megnyitása oct. 6-án történt. Az ünnepély szokatlan számú hallgatókat vonzott volt össze, tudván, hogy Verhaeghen, az egyetemtanács elnöke, megnyitó beszédében a genti püspök pásztori lenyelét érinteni fogja. A beszéd, mely igen is nyomatékosan, de illő mérséklettel visszauyomatékosan, az alkotmány szentesítését a püspöknek az alkotmány részére a jogok elleni sértését s az egyetem részére a szabad nyomozás jogát tudomásul és bölcsészeti kérdésekben fenntartá, feszült figyelemmel lön kísérvé, s egyes jellemző helyeken zajos tetszéssel félbeszakítva.

Spanyolország. A francia császár egy más levelet is írt még Isabella királynénak a legkorszerűbb s észélyesebb tanácsokkal. S már néhány nap óta béke s egyetértés van a magas körökben s a nyakas hátrálási pártnak elég oka van a békétlenségre. A királyné szívére vette mint látszik azon tanácsot: köve higgy a komának is, s kevésbé hallgat most azon meghittek sugallatira, kiknek ekkor minden szavuk szent igazság volt. Sőt még a jelen cabinettel megelégedését is nyílvánította volna bizalmasabb körben, s midőn Narvaez mielőbbi megérkezését jelentette, e sokakra nézve meglepő szavakat mondá: „Örülök fogok a marsallnak az országban létének, ha szolgálatát nem vehetem is igénybe.” Gonzalez Bravo megérkezését szembeültet közönnel fogadta, s oct. 4-kén a király nevenapján kézcsofknál is egyetlen egy melegebb sugárt sem nyerhetett a kegyelensovár új vendég.

Krisztina anyakirályné bírói zár alól fel-szabadított javait eladhatja s mint mondják, barátainak kijelentette, hogy az ő arczát nem fogják többé Spanyolországban látni. Okosabb lépést nem is tehet, mint ha nem lépend soha ez ország határában által, hol két nő kormánya még is túlbodogított lenne, azaz hosszabb ideig elhordozhatlan.

Az egyházi javak eladásának felfüggesztése bevégtézt. Az államjavak eladása is meg volt már szüntetve, de a Párisból kapott ímések után ujabb megindult. A börze, mely súlyosan feküdt, szemlatomást javul s élénk igyekezetet mutat beteg-ágyából fölkelni. Csak a főorvos urak consiliuma is józan és egészséges maradna.

Törökország. A „Journal de Constantinople” az európai török birodalomnak 1845-ben történt népfőszámlálását közli: összes szám: 16,440,000 lélek, miből 6,004,921 muzelmán, 10,435,079 keresztény. Nem sokára azonban Törökország jelenlegi statistikáját is ismerni fogjuk. A szultán új népszámlálást rendelt.

— **Szambulból** írják: A görög schismatikus metropolista Prokopius a boszniai eljatusban, három és fél év alatt 45,000 darab aranyat hajtott be egyházi adó fejében. A gyülekezetek tagjai panaszt emeltek a konstantinápolyi patriarchánál, de minden jó siker nélkül; most a szultánhoz fordultak, s kinyilatkoztaták, hogy inkább az iszlám vagy a katholicus hitre térnek át, sem hogy magukat ezután is ily módon engedjék sarciztatni.

— Az egyiptomi akirály a Suezbe vezető úton palva bevezetését sürögösen törekedik előmozdítani. Most azon működik, hogy jó rendőrséget állítson ki az indo-brit rendőrség mintájára.

A Nil forrásaihoz küldendő expeditio, mely f. hó 12-én volt elindulandó Kairóból, a tudomány 13 emberéből s katonai szemé-lyekből, 24 mesteremberből, 400 egyiptomi katonából, tevehajtókból, lakikezetőkből, szolgákból, összesen több mint 500 személy-

ből áll. Az expeditio költségeit mind maga Said pasa ö fensége viseli; a társaság két évre láttaik el élelmi, s mind-n szükséges szerekkel. Az utat a Nil folyamon egy brit hajóhadnagy vezeti, a szárazon szállítást egy ausztriai, s a katonákat szintén egy ausztriai tiszt vezényli.

Amerika. A kansasi-i új kormányzó Geary erősen kezdett hivatalához. Székfoglaló beszédében keményen kikelt a rendtelenségek ellen, miket némely szomszéd államok beavatkozása tart fenn a kansasi területen; megígérte, hogy párt tekintet nélkül mindenkinek igazságot szolgáltat, s mindenkitől engedelmes-séget kíván a területi törvényhozás által hozott törvények iránt mindaddig, míg azok el nem töröltenek. Egy proklamatio is lön közzé téve, mely az önkényes nemzetőrök hazaküldését minden fegyveres csapat szétosztatását vagy a területről eltávolozását rendeli meg. Kansasban oct. 1-én kelle végbenemni a választásoknak új területi törvényhozás végett.

— Az egyesült-államokbeli pártok erősei szervezik magok t s készülnek az elnök választásra. Buchanan, Filmore és Fremont a legünnepeltebb nevek, kiknek elseje dícsékeltik ez idő szerint az elnökségre biztos kilátással. Azonban most még róla sem állíthatni, hogy túl volna már a habokon.

— Bizonyos, hogy a mexicói kormány s az angol követ közt — nem tudni minő alkalommal — vizsály üttött ki. A brit „gynök” kikérte utlevélét s a „Tartar” hajó parancsnoka össze-gyűjté a havannai vizeken állomásozó flottát, hogy Vera-Cruz alá menjen. Másrészt-ről Spanyolországgal is tart még egy korábbi vizsály. A madridi kormány el van tőkelve bizonyos szerződés végrehajtását követelni, mely a mexicói kincstár s annak spanyol hitellezői közt eredt s melyet a mexicói cortes-gyűlés folyvást átvizsgálás alá akar vetni. A spanyol kormány 11 hajóból álló hajórajt küldend San Illan d' Ulloába. — Mexico belsejében a polgárháboru folyvást tart. Már ez önök régi szokás, régi erkölcs.

Asia. Anglia nem nézhetvén, hogy Persia Herat tartományt a maga országához csatolja, nagy készüléket tesz a persa partok megtámadására. Meglehet, hogy a persa sák még most, értesülve Brit-India készleteiről, fölhangy Herattal, s Afghanistan közeléből visszavonja seregeit.

— Chinából jövő legújabb hírek szerint a lázadók Nanking közelében vannak. A császári főparancsnoka, Heang-Jung, kényszerülve látá magát seregeit visszavonni; lovas-sága eltűnve; hadserege demoralizálva. Két nagy-csatában vívtak győzelmet a fölkelők.

LEGUJABB POSTA.

— Nemde azt hittük, az egész világ hitte O'Donnellel együtt, hogy neki immár rendben volna a szénája — oly szépen sütött feléje a franciaországi nap, és Isabella királyné maga is megelégedve látszik lenni a kellő-középnék ez emberével. S egyszerre villámként út be a távirati, hír, hogy Madridban oct. 12-én cabinet-változás történt Narvaez tanácselnökké lön kinevezve. S O'Donnell mindenestől fogva el-lön seprve mintegy árnyékl. Mily szellemű lehetett valóban Nápoleson császár sokat magasztalt levele Isabella királynéhoz, most már gondolhat-ni. A macskát ne állásáról, hanem ugrásáról ítélj.

— A nápolyi kérdés lassabbauskán halad

előre — mint egy sikerült maccaroni végtelen hosszsúra látszik nyulni akarni. A franciaia hajóhad katonasága Toulonban méltán kezd békétlenkedni és mi is, ambar kevesebb joggal. Mert mi lehet kellemesebb újságíróra nézve ez eseménytelenség korában, mint visszahozni egyik napon azt, mit a mult napon jelentett vala? E szerint két cikket írhat az ember, miket asztalán tarthat s felváltva küldheti olvasóinak. E be-vezetéstől gyaníthatja a nyájias olvasó, hogy ma jobb kilátásokról fogjuk értesíteni. Nápolyból jelentik hogy az ausztriai követ elfogadásra volt a királynál, s hogy a minisztertanács mindjárt Martini tábornoknak a királyi értekezlete után összéült. Párisban oct. 9 én sürűn beszél-ték hogy minden a legjobb uton van, s a nápo-lyi kormány kész a kívánt engedvényeket megad-sára. Mindemellett is még korán volna azt lin-ni, hogy a nápolyi expeditioval felhagytak a nyu-goti hatalmak. Sőt mi azt tartjuk, hogy az megfog-történni, mert az eddigi tapasztalás szerint sokkal jobb véleménynyel vagyunk a nápolyi kormány állhatatossága felől, hogysem annak oly rögtöni engedékenységébe hihetünk.

Folytatása újabb előfizetőink névsorának:

Báró Szentkereszt István, Rakovszky Ist-ván, Kabdebo Márton, Nagy Lajos, Nagy Sándor, Dezső Mózes, Kakucs Elek, Özevgy báró Kemény Pálné, Özevgy báró Kemény Miklósné, Özevgy Zeyk Jánosné, Zeyk Sándor, János Lóra, Dr. Ötvös Agoston, Szaboszlai György, Mohai Sándor, Elek György, Károly-fejérvári polgári casino, Szász Pál, Csongvay Károly, Bogdán Mózes, Góla Mózes, Báró Bornemisza Pál, Pincz-kéry Ferencz, A zilahi ev. ref. gymnasium taná-ri kara, Báró Rudnyánszky Gyula, Özevgy gróf Bethlen Jánosné, Musnai József, Idősb gróf Teleki Domokos, Gróf Kindsmaulnó, Báró Aporká-rol, Gróf Bethlen Fa kas, Gróf Klebesbergné, Medvey József, Maros-vásárhelyi casino, Ker-tész János, Moldován György, Özevgy Brezen-heim Ferdinánd, született herczeg Schwarzen-berg Carolina, A pesti központi növendék-pap-ság magyar egyház irodalmi iskolája, Halmágyi Márton, Pasztoki Albert, Gyarmathi Mózes, Bi-ró Pál, Zsigmond Lajos, Békési Mark.

(Folytatjuk.)

Bécsi börze	October.		
	11	12	13
Státuskotelevény 5%	81 1/2	—	81 1/2
834-ki köleső sorst	247	—	—
839-ki „ „ „	122	—	122 1/2
834-ki „ „ „	105 3/4	—	105 1/4
Tiszai vasúrtörvény	101 1/2	—	—
Nyugoti „ „ „	103 1/2	—	204 1/2
Keleti „ „ „	106	—	—
Éjszaki „ „ „	—	—	261 1/2
Franciaia „ „ „	—	—	—
Nemzeti kőcső „ „	85 3/4	—	85 3/4
Bankörvény darabja	1060	—	—
Földtelekment kötelez-vény (Austria) „	85	—	—
Földtelekment kötelez-vény (Magyar) „	74 3/4	—	—
Dunagőzhajózási részv.	552	—	550
Augsburg „ „ „	106 1/2	—	106 3/4
London 1 font sterling	122 3/8	—	125
Páris 300 frankért „	—	—	—
Cs. kir. arany „ „	8 1/4	—	—
Ezüst „ „ „	7	—	—

Tulajdonos és felelős szerkesztő: BERDE ÁRON.

H I R D E T É S E K.

(1-3)

megkezdett sorát is folytatván, lapunkat a politikai lapok olvasó-közönségénél nélkülözhetlenné tenni igyekszünk.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Helyben, házhoz hordva, s vidékre, postai küldéssel, egész évre csak 5 ft. felévre 3 ft. 50 kr.; évnegyedre 2 ft. 20 kr. p. p., melyeket bérmentesen kérünk beküldetni.

Szilágyi Virgil, szerkesztő-tuladonos. (Lakása: Pest, zöldfa-utca 3. szám.)

(1-3)

150, 1856. J. E. sz.

Hirdetés.

A t. cz. Szülőknek és Gyámoknak!

Alólirt a növeveléssel több év óta siker-dus eredménytől foglalkozván az erdélyi cs. kir. magas helytartóság által az alább követ-kező hivat bizonyítvány szerint kegyelmesen en-gedményezett magány nevelő intézetemet ma-gam s nővérem fölügelete alatt álló szakér-őt oktatókkal láttam el. Ez okból nőképző iskolát a városi, és vidéki t. cz. szülők s gyámokok figyelmébe jó lelkiismerettel aján-latom, s egyszersmind tudatom, hogy helyi-ségem tagásb körénél fogva 4—6 jó család-ból származó növendék kisasszonyt, illő szá-lásra és élelemre elfogadni képes vagyok, kik a szükséges tantárgyakon kívül mindennemű női kézművek készítésében, rajzban, zongorában, magyar német és főleg francia nyelv-ben alapos oktatást nyerhetnek, és a leggon-dosabb anyai fölügeletben részesülnek. Szó-vagy írásbeli körülményes fölvilágosításért a tudakozások belső magyar-utcai Biasiniféle 446-dik szám alatti házban levő szállásomra intézendők.

Kolozsvárt, october 10-kén 1856. Schell Josephine szül. Desbordes.

Bizonyítvány.

Schell Jóséfa született Desbordes aszszonyságnak, számos esztendő óta itten fenn álló női növeldejét illetőleg ezennel hi-vatalosan bizonyítatik; miszerint az a magas helytartóság által 1853-ban 12353, és 23163 sz. alatt újabb megerősítést, és mind tanító-i-sz. alatt tanító-nőre, mind tantárgyaira, és iskola könyveire nézve, jóváhagyást nyervén, jelenlegis közeliismerést nyert, s a közvizsgá-latokra meghivatott, polgári, valamint a kü-lönböző vallásnak egyházi, és iskolai előljá-rásokok jelenléteben bebizonyított jó siker-rel folytatattik úgy, hogy mind eddig, mind most igen számos szülők ezen szakértő, szorgalmas, és lelkiismeretes növeldeigazgató-nő eredményduzs fáradozásainak köszönhet k gyermekeik szélszerű kiképezést.

Kolozsvárt oct. 10. napj. 1856. Wendler, polgármester.

(3-3)

Kerestetik falura egy mesterségét jól értő, nőtlen SZAKÁCS, jó fizetés mellett. Értekezhetni a Bánffy-háznál piaczsor, 450. sz. a.

(16)

Új előfizetés a

Budapesti Viszhang

ezimű ismeretterjesztő, szépirodalmi s társaséleti heti közlönyre, mely minden csütörtökön nagy negyedréti iven, szép papíron s tiszta, könnyen olvasható betűkkel jelen meg.

A szövegbe nyomott nagy és szép

fametszvényeink száma évenként kétszáznál többre megy.

E folyóirat jelesb írónktól hoz dolgozatokat. A hazai érdekeket irodalom, művészet és társasélet körében folyton figyelemmel kíséri. Kiválólag hazai tárgyakkal foglalkozik, s a folyó-évi októberi évnegyeddal igen érdekes és mintegy hatvanképből álló

nagy magyar történeti

képcsarnokot

kezdd meg, s többi metszvényeink mellett lapunk minden száma egy-egy történeti nevezetessé-gét egyén képét élelnagyságban, — a régi öltözék s fegyverzet hűségére is ügyelve — érdekes jellem- s korfestési szöveggel hozza történeti sorozatban a legregibb időkől fogva.

E mellett

a napjainkban felmerülő világesemények hőseit felmutató arcképeink

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Könyvtár - Nyomatott az ev. ref. titkárság nyomdájában